

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ.—ಅಗಿನ ಕರ್ನಾಟಕದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯೀಲ್ಲ ಅದರು.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಇತಿಹಾಸವಿದೆ, ಅದನ್ನು ಯಾರೂ ಅಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹೇಳಿದ ಉದ್ದೇಶವೇನೆಂದರೆ ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನೂ ಮತ್ತು ನಮಗೆ ಬರಬೇಕಾದ ಉಳಿಕೆ ಭಾಗಗಳ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನೂ ಮಿಕ್ಕ ಅಫ್ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಹಿತಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವಂಥ ಮಾತನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಬಣಕಾರ ಅವರು ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳಿಗೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಂಡೋಣವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸುತ್ತ ಇದ್ದೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಸಯಿಕ್ ಅವರು ಗ್ರಾಮವನ್ನು ಒಂದು ಘಟಕವಾಗಿ ಏಕೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಆ ತರಹ ನಾವು ಒಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ನಿಲುವು ಏನಿತ್ತು, ಮುಂಚಿಂದ ನಮ್ಮ ನಿಲುವು ಏನಿತ್ತು ಎನ್ನುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತು. ನಮಗೆ ಬರಬೇಕಾದ ಕೆಲವು ಜಾಗಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಮಿಕಬರ್ ಅಗಿ ತಿರ್ಮಾನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ವಿಚಾರವೆಂದು ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಬಹಳ ಜಟಿಲವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ, ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಕಚ್ಚಿ ಇಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ನೀತಿ, ಧೈಯ, ಧೋರಣೆ ತಾಳುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವುದು ಬಹಳವುಳ್ಳ ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ರೆಕಮೆಂಡೇಷನ್ ಒಪ್ಪಿಗೆಯ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಕೂಡ ಅದರಮೇಲೆ ಕೂಡ ಪರಿಣಾಮವಾಗುವ ಸಂಭವವಿರುವುದರಿಂದ ಬಹಳ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಕಚ್ಚಿ ಇಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪರಿಶೀಲನೆಯಿಂದ ಏನಾದರೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು ಇದ್ದರೆ ತಮಿಳುನಾಡು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಪಾಟೀಲ್ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರು ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಒತ್ತಾಯಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಪಾಟೀಲ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಮದ್ರಾಸ್ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿ ತಾಳ್ಮೆ ಮಾಡಿ ಭಾಗವನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಪಡೆಯತಕ್ಕ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟುದರಿಂದ ನನ್ನ ನಿಲುವು ಸೂಚನೆಯನ್ನು ನಾನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್.—ದೇಗಲೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು, ನಾರಾಯಣ ಪೇಡ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 190 ಹಳ್ಳಿಗಳಿವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕನಡವನ್ನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿರುವ ಹರಿಜನರು, ಗಿರಿಜನರು, ದೀನದಲಿತರು ಮಾತನಾಡುವ ಭಾಷೆ ಕನಡ. ಅಂಥ ಭಾಗಗಳು ಕೈಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಿಳಿಸಿರುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೈಸೂರು ಅಡ್ಮಿನ್‌ಸ್ಟ್ರೇಷನ್‌ಗೆ ನಾವು ತಯಾರಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವಂಥ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಅಮಿಕಬರ್ ಸೆಟರ್ ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಾದವನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ, ವಿವಾದವನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿ ರಾಜ್ಯ ಪಡೆಯುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವಂಥ ಹುಡು ಮಾತು ಆಜ್ಞೊಂದು ಸಮಂಜಸವಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರೀಲಿಮಿನರಿಂದ ಉಂಟು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಗೊಂದಲದ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಮೊನ್ನೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒಂದು ಮಾತನಾಡಿದಾಗ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಯಾವುದನ್ನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಈ ಹೊತ್ತಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಏನೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Question of privilege against the Chief Minister.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ. (ಅರಕೆರೆ ಗೂಡು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, 1969 ನೇ ಇಸವಿ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 9ನೇ ತಾರೀಖು ಮಂಗಳವಾರದ ದಿನ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು. “ಮೈಸೂರು ಆಪ್ತರ ಇಂಟಿಗ್ರೇಷನ್ ಸರ್ವೆ ಆಫ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಡಿಫರೆಂಟ್ ರೀಜನ್ಸ್” ಎನ್ನುತ್ತಕ್ಕೂ ಒಂದು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದರು. ಅದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಹಕ್ಕು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ತಪ್ಪು ದಾರಿಗೆ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಎಳೆಯತಕ್ಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಿಂದ ಸದಸ್ಯರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಬೇರೆಡೆಗೆ ತಿರುಗಿಸುವಂಥದ್ದು ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಂದ ವಿಮುಖರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ಇವೆಲ್ಲದರ ಜೊತೆಗೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಾಗಿ

ಕೊಟ್ಟು ಈ ಸಭೆಯ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಚ್ಯುತಿ ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನು ವಂಥ ಒಂದು ಸೂಚನೆಯನ್ನು ನಾನು ತಮಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೆ. ನನ್ನ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಮಂಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಎನಯಾದಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಾನೂನಿನ ಮಿತಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಒಳಪಟ್ಟಿದೆ ಎನ್ನುವಂಥದ್ದು ಒಂದು. ಸದಸ್ಯರ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗೆ ಚ್ಯುತಿ ರದ್ದಕ್ಕೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಯಾವು ಯಾವುವು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಮಗೆ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

2-30 P.M.

ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಹಿಂದಿನ ಅಧಿವೇಶನದ ಕೊನೆಯ ದಿನ ಮಂಗಳವಾರ ಒಂಬತ್ತನೇ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 1969 ಆಗಿತ್ತು. ಈ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ಸಂಗ್ರಹವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಭಾ ನಾಯಕರು ಆ ದಿನವನ್ನು ಚುನಾಯಿಸಿದರು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಇಂಥ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಮೇಲೆ ಹಕ್ಕಿನ ಸೂಚನೆ ಕಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಾವಕಾಶ ನಿಕ್ಕುವುದು ಕಷ್ಟ. ಇಂಥ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಅಂದಿನ ದಿನವೇ ಕಳಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ವಾದ ಮಾಡಬಹುದು. 53 ಪುಟಗಳ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಇದಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಒದಿ ಅರ್ಧ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಾರಾವಕಾಶ ಬೇಕು. ಸಭೆಯು ಅರ್ಧಿಷ್ಟ ಕಾಲ ಮುಂದೆ ಹಾಕಲಾಗಿತ್ತು. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಸಭೆಯನ್ನು ಪ್ರೋರೋಗ್ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಸಭೆಯನ್ನು ಪುನಃ ಕರೆಯತಕ್ಕಂಥ ಹಕ್ಕು ಸಭಾಕತಿಯವರಿಗೆ ಇತ್ತು. ಈ ರೀತಿ ಸಂದರ್ಭ ಇಮ್ಮದೆದಿಂದ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ದೇಶದ ಜನತೆಯನ್ನು ಕಷ್ಟ ದಾರಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೇಗತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ನವೆದಿದೆ. ತುರ್ತಾಗಿ ಶಾಸನ ಸಭೆಯನ್ನು ಕಾಯಿ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಕಾರಾವಕಾಶದ ಬಗ್ಗೆ ಮೇಸ್ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಅಫೇರ್ಸ್ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದೆ.

“A matter which is postponed to suit the convenience of the House or to secure the attendance of a Member implicit or to give the Speaker an opportunity to consider it fully does not forfeit priority eventually raised”.

ಸಕಾರಾದಿಂದ ಸಭೆ ಮುಂದುವರಿಯಿತು ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಉಂಟು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಳೆಂಟು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನೋಟೀಸನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಅರ್ನೈಸ್ಟ್ ಆಪರ್ಷನ್‌ನ ನಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಸದಸ್ಯರನ್ನು, ಜನತೆಯನ್ನು ಕಷ್ಟ ದಾರಿಗೆ ಎಳೆದಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಎಡು ಮೂರು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ನಾನು ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಪ್ರಿಯಾಂಬರ್ ಪ್ರಾರಗ್ರಾಫ್ 5 ರಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

“An attempt has been made in the following pages to present in statistical terms development effort made by the Government between the years 1956 to 1969”

Page 4—first line :—

“Statistics of development and expenditure incurred in various areas would clearly indicate the real state of affairs”.

1956 ರಿಂದ 1969 ರ ವರೆಗೆ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಜಡ್ಜ್‌ಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು ಐ. ಎ. ಎಸ್. ಅಫೀಸರ್‌ಗಳವರೆಗೆ ಕೆಲವು ಇಲಾಖೆಗಳು ಬಗ್ಗೆ ವಿವರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೋಲಂಬಸ್‌ನ ಹಾಗೆ ತುಂಬೆ ಮಾಡಿ ಕಂಡು ಹಿಡಿದಿರುವಹಾಗೆ ವಿವರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಳೇ ಮೈಸೂರು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಈ ಮೊದಲು ಸರಕಾರ ಇರಲಿಲ್ಲವೇನು? ಕೋಲಂಬಸ್‌ನು ಅಮೇರಿಕ ದೇಶ ಕಂಡುಹಿಡಿದ ಹಾಗೆ ವಿವರಣೆ ಕೊಟ್ಟು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅದೇಶ ಎರಲಿಲ್ಲ ಕಾಡು ರಾಜ್ಯವಾಗಿತ್ತು ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಉಂಟಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಪಟ್ಟಿ ಒಂದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಹಳೇ ಮೈಸೂರು ಭಾಗದಲ್ಲಿ 61 ಜನ ಐ. ಎ. ಎಸ್. ಅಫೀಸರರನ್ನು ತುಂಬಲಿಲ್ಲ. 61 ಜನರಲ್ಲಿ 54 ಜನ ಈ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದರು. ಈ ವಿವರ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ ಜನತೆ ನೋಡುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಕುತಂತ್ರ ಇದು ಎಂದು ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಗುಂಬಗ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ)

ಬಿಜಾಪುರ ಬೀದರೆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿಟ್ಟಿರುವ ಎನ್ನುವುದು 1964 ಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಜನರಿಗೆ ಗೊತ್ತು ಇರಲಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರ ಎಲ್ಲ ಹೋಗುತ್ತದೆಯೋ ಎಂದು ಜನತೆಯನ್ನು ತಪ್ಪುದಾರಿಗೆ ಎಳೆಯತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಯತ್ನ ಇದರಲ್ಲಿ ಅವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಬಿಡ್ತಿ ದೊರೆತಿದೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ವಿವರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅಪ್ರಕೃತವಾದುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ ವಾದ ವಿಷಯದಿಂದ ಗಮನ ವಿಮುಖ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ಬೇರೆ ಕಡೆ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಚುನಾಯಿತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಸ್ಪೀಕರ್ ಮಾರ್ಕೆಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿ ಮತ್ತು ರ್ಯಾಂಡ್ ಮಾರ್ಚ್ ಗೇಜ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗೆ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು It is not offence. It is permitted under Democratic set up.

ಬೇರೆ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಶಾಸಕರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಎಳೆಯತಕ್ಕಂಥಾದ್ದರಿಂದ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಅಂಕಿಅಂಶವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. 1958 ರಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಇಂಟಿಗ್ರೇಟೆಡ್ ಏರಿಯಾಗೆ 699 ಲಕ್ಷ 16 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರು ಸ್ಟೇಟ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡಿನ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ 10ನೇ ಪುಟ ನೋಡಿದರೆ, 1957 ರಿಂದ 1961 ರವರೆಗೆ ಮತ್ತು 1964 ರಿಂದ 1968 ರವರೆಗೆ, ಮಧ್ಯೆ 1961 ರಿಂದ 1964 ರವರೆಗೆ ಲಕ್ಷವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, 809 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಈ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷದ್ದು ಸೇರಿದರೆ ಇನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ತಪ್ಪು ನಂಬೆ. ಸದಸ್ಯರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬೇರೂರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ಅಪ್ರವೇಶದ ಸದಸ್ಯರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಬೇರೆ ತರತ ಎಳೆಯುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ತಪ್ಪು ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಮೋಷನ್‌ಗೆ ತಾವು ಒಂದು ಕನ್‌ಸೆಂಟ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Has the Government got to say anything on this request?

(Chief Minister stood up)

Sri R. DAYANANDA SAGAR.—My I have my say on this point?

Mr. SPEAKER.—Permission is not given.

Sri R. DAYANANDA SAGAR.—Have I not got a right to have my say on this?

Mr. SPEAKER.—No The hon. Member is an experienced Parliamentarian. He is a Bar-at-Law. He should realise that a Member is permitted to speak only on the point whether I should give consent or not. After consent is given, it comes up before the House and then it becomes the property of the House and not till then. Therefore, the hon. Member is not entitled to speak on this matter.

Sri R. DAYANANDA SAGAR.—I wanted to submit to you.....

Mr. SPEAKER.—No, I do not permit.

Sri R. DAYANANDA SAGAR.—My point is that this report should be taken up for discussion during this session itself. * * *

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—May I make a submission?

Mr. SPEAKER.—Yes.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—All this could as well be avoided if the Speaker has a little pragmatic approach to all these things. He can

* * * Matter not recorded as ordered by the Chair.

feel the pulse of the hon. Members and what they want to speak and then he can know how intense their feeling is. If they want to say a few words by way of making an addition to what is said, if some time is allowed to them, all this unnecessary friction, bitterness and all sorts of things may well be avoided, because it is nowhere stated in the rules that if a privilege motion is to be considered by you, only the mover or the member who has given notice, has to be heard. Therefore, my request to the Speaker is, that he should adopt give and take policy. If you begin to stick only to the rules and if one becomes only stickler to the rules, I do not think a human approach will be available.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—With your permission, I would like to submit a word. You were pleased to say that hon. Members have no right to talk.

Mr. SPEAKER.—That is the correct position.

Sri K. PUTTASWAMY.—Right to talk on this.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Thank you very much for the correction. I would submit in a developing democracy when a very important question is placed before your goodness and you are required to take a decision on that, then it is open to any hon. Member with your permission to help you with clarifications, further enlightenments etc. so that you may take a correct decision. If you had said: "I have not permitted you to speak, please sit down" it would have been all right. But your statement was not like that. When the hon. Member got up, it means he seeks your permission. If he had commenced talking straightaway, you could have said, "you do not have the permission of the Chair." Instead you said: "You have no right, sit down." The manner in which your goodness said that was not correct.

Mr. SPEAKER.—The manner was absolutely correct.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—You may certify yourself. What is required is that I must certify; it is I and the other members of the Assembly who have got to say that. It is not correct for one to compliment himself. That compliment must stand scrutiny.

Mr. SPEAKER.—I am complimenting you.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Thank you very much. For the first time at least you are complimenting me. Now I want to submit to you one thing. The hon. Members of this House feel very sorely about these things because as I have already mentioned many a time, this Government is expert in misleading the House. Therefore this is a very important issue on which the hon. Member has quoted facts and figures to show that this Government is intentionally and deliberately misleading the members of this House and trying to create in their minds an impression which ought not to be done. Your goodness is the custodian of the rights and privileges of this House. So when the hon. Member Sri Dayanand Sagar got up to point out some very important things to you, you should have allowed him. He is a very important member and you should have treated him with respect.

Mr. SPEAKER.—I respect everybody.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Let us not switch on to another type of dictatorship. Let us work democracy successfully. I hope you will co-operate in this and see that adequate opportunity is given to all members.

Mr. SPEAKER.—I have heard the arguments. Some of the members pointed out parliamentary conventions. The hon. Member Sri Channabasappa wanted me to be more moderate in my expression. I assure the Member that I intend to do so. I do not know to what extent my effort is successful and that is left to the Hon. members to Judge.

Now two questions have been raised. One is whether the facts contained in the booklet issued by the Government of Mysore regarding the 'Mysore after integration' are correct and the second is whether they should be debated. I do not want to go into details. But the matter deserves to be debated in the House. There is no doubt about it. But the present motion is not for debating the contents of 'the Mysore after integration'. If that were so there would have been no difficulty. But the question before me is whether a breach of privilege is committed by the Hon. Chief Minister in presenting the document. This limited point is before me. The allegations that the contents of that document are not correct and on that allegation, a breach of privilege is being raised. According to Rules 177 and 178 such motion should be moved with the consent of the Speaker. We have to follow certain Parliamentary Conventions in the absence of rules. Hon. Members are well aware that similar matters have been raised on so many occasions and some of them have been disposed of even in my chambers. Some times matters which have been disposed of in my Chambers have been again raised in the House and considerable time was utilised. In this particular case, I have given sufficient time to some of the Hon. members to express their views. It is but just and reasonable to give an opportunity to Government also to make a statement in this regard. After the statement is made by the Government, I will give my ruling. As far as the constitutional position is concerned, unless the Speaker gives his consent, a motion cannot come up before the House. The consent is not given to the motion.

In our excitement and in our enthusiasm to raise matters, we should not commit a breach of the rules of procedure and parliamentary conventions, which have been in force for centuries. It is proper to follow the procedure and conventions that are prevailing in U. K. and elsewhere. I would never like to come in the way of members expressing their views and it is not correct also according to the parliamentary procedure. Now, I want the Government to let me know whether it is their intention to have a full debate on this. Let me decide this matter after hearing the Government side.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.— ಸ್ವಾಮಿ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಂಜೇಗೌಡರು ಇಲ್ಲ ಒಂದು ಹಕ್ಕು ಬಾಧೆ, ತೆದು ಪ್ರಶ್ನೆ ತಂದು ಇದರಲ್ಲಿ ನರಕರ ಒದಗಿಸುವ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ನಿಯೋಗಿಲ್ಲ, ಇದರಲ್ಲಿ ಶಂಕೆ

ಅಸ್ಪದವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ತಪ್ಪು ದಾರಿಗೆ ಎಳೆಯತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಇದು ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತಾ ಸೂಚನೆ ಯಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಲು ಇನ್ನೂ ಇದರ ಎರಡು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ನೋಡಿದ್ದು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾನು ಎಲ್ಲ ವಿವರಗಳನ್ನೂ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯ.ರ ಕನ್‌ಸೆಂಟು ಕೊಡುವ ಮುನ್ನ ತಾವು ಎಲ್ಲ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ನೋಡಿ ಇದರಲ್ಲಿನು ಲೋಪದೋಷಗಳಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಇದು ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು ಎಂದು ತಮಗೆ ತೋರಿದರೆ ಆಗ ಇದನ್ನು ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತಾ ಸಮಿತಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಬಹುದು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ತಮ್ಮ ನಿಲುವು ಏನೂ ಎನ್ನುವುದೇ ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಯದೇ ಇದ್ದರೆ ನಾವು ಏನೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. If you are convinced that there is prima facie case of misleading the House, you can straightaway refer this matter to the Privilege Committee.

Mr. SPEAKER.—I have taken an impartial view.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಇದರ ನಿಜಾಂಶವೇನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ತಮ್ಮ ರೂಲಿಂಗು ಕೊಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

Sri R. DAYANANDA SAGAR.—The Hon. Chief Minister has issued a statement which is quite contrary to the real facts. Our allegations are that there is regional imbalance etc. I think it is better for you to allot 2 to 3 days exclusively for discussion of this subject. When the Chief Minister is prepared for a full debate on the allegations made against Government, you can kindly allow full discussion.

Mr. SPEAKER.—There is no doubt that the matter should be discussed. But the question now before me is whether there is any breach of privilege.

Sri K. H. PATIL.—A question of breach of privilege has been raised. The point that has been debated so far is that the consent should be given. We are seized of the matter. Till now we were under the impression that the statement given by the Chief Minister is correct. But the views of the members expressed here go to show that there is some discrimination between old Mysore area and new Mysore area. I want to know the truth. The Chief Minister may say that he has already made a statement. But now his statement has been contradicted by many hon. Members. I wish to bring to your kind notice that under the law and under the rules, it is proper on the part of the Speaker to come to a conclusion whether there is a prima facie ground to admit it or not, and if you have a prima facie ground to admit, you can give your consent. If a statement is made by the Hon'ble Chief Minister, then we will be helpless to raise it again. If you have any intention to call upon the other side, you must have to hear all the persons who wish to be heard.

3-00 P. M.

Mr. SPEAKER.—There is no Point of Order.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Sri, I rise to a Point of order. Under Rule 177, a member may, with the consent of the Speaker, raise a Privilege Motion. Rule 179 prescribes the conditions of admissibility. Rule 180 says:—

“ The Speaker, if he gives consent under rule 177 and holds that the matter proposed to be discussed is in order, shall, after the questions and before the list of business is entered upon, call the member concerned, who shall rise in his place and while asking for leave to raise the question of privilege make a short statement relevant thereto ”

In order to come to a decision or to give consent to this privilege motion the exact mode is not prescribed here. In the absence of that, if we read the rule by itself, I take it that the Speaker, after hearing the member who has tabled the privilege motion, has to take a decision based on the facts and the documents presented to him whether to give consent or not. Nowhere it is stated that the Speaker should hear the Government on the admissibility or otherwise of the motion. It is exclusively left to the Chair to come to a decision whether to give consent or not. If you happen to give an opportunity to the Chief Minister to say that it is to be admitted or not, then every Member of the House has a right to say what he feels about the admissibility itself. My Point of Order is that the Speaker is not within his limits to call upon the Government to say what they feel about the admissibility, and if he claims to have that right under any other rule, the same privilege has to be extended to this side also. Therefore, to call upon the Chief Minister to say anything about the admissibility, is not in order.

Mr. SPEAKER.—Now, the position is absolutely clear. Perhaps human memory is short. There was an occasion when there was a privilege motion against our good friend Sri S. Gopala Gowda, raised by the hon. Member Sri Hegde, and at that time it was pointed out that according to the parliamentary convention built up during centuries, when an allegation is made by one member against another of this House, an opportunity should be given to the person accused, and hear him before giving consent. The Chief Minister is a member of this House apart from being the Chief Minister. It is an Established convention that has been observed in the parliamentary procedure. Hon. member Sri Channabasappa might remember that such an opportunity was given to Sri S. Gopala Gowda.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—It was a different issue.

Mr. SPEAKER.—It is the same issue. Here, the Hon. Chief Minister is a member of this House. It was stated that the Chief Minister has given false figures. When an accusation is made by one member against another, it is incumbent on the Chair to hear the person accused. It is a well-known law of jurisprudence and a parliamentary procedure. This was followed in the case of Sri Gopala Gowda.

I don't find any force in the Point of Order raised by Sri H. M. Channabasappa.

Sri S. SIVAPPA.—Sir, you are making out a bad case for the Government.

Mr. SPEAKER.—No.

Sri S. SIVAPPA—In the case of Sri Gopal Gowda, because the House felt that there was an element of privilege and they wanted to come to an amicable settlement, an opportunity was given. If you are giving an opportunity to the Government, it means that there is an element of breach of privilege, and therefore you want to give an opportunity to the Chief Minister.

Mr. SPEAKER.—The hon. the Leader of the opposition should have a scientific mind. The Speaker was not at all interested in an amicable settlement. But, if it comes about I would be happy; if it did not come about I am not unhappy. The question is whether an opportunity is to be given to an hon. Member of the House who stands accused. That is the simple principle, and the parliamentary procedure is absolutely clear on the Point.

Sri K. H. RANGANATH.—You were pleased to make a reference that the statement placed on the Table by the Chief Minister is a private document placed by Sri Veerendra Patil. It is a statement placed on the Table of the House by the Chief Minister of the State. Hon. Member Sri Nanje Gowda has not brought the privilege motion against the Chief Minister in his individual capacity. It may not be correct to say that he is an accused person and therefore he should be given an opportunity. Further, you were pleased to say that it has not yet become the property of the House. It is a Government document. We are now posed with a question whether the statistics that have been given in the document are correct or not, and if they are in correct whether they have been intentionally given to mislead the Country and the Public at large. When my friend Sri Daya Sagar was trying to argue his case, you said that the matter has not yet become the property of the House.

Mr. SPEAKER.—No.

Sri K. H. RANGANATH.—Sir, as far as I have understood, that is not the correct position. There is also a Ruling of the Chief Clerk that any matter that is raised in the House becomes the property of the House. Therefore, we are in a position to debate on that. But, you are asking the Chief Minister to make a statement to help you to give consent or not. Is not that privilege available to the other Members of the House also to aid you to come to a correct decision?

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Sir, I would like to submit, without questioning the ruling given by the Chair, the question is only with regard to consent. There is no question of the Chief Minister being an accused. It is only when this House establishes a prima facie case against the Chief Minister, he becomes accused.

Sri K. PUTTASWAMY.—Sir, if you kindly permit me I would like to say a few words as to how the point that has been raised does not amount to breach of privilege. The point at issue now is whether there is a point of breach of privilege.

Sir, the hon. Member Sri Channabasappa was perfectly correct in saying that the Chief Minister is not in the position of an accused because the Chair has not yet come to the conclusion that there is breach of privilege involved and to that extent the hon. Member is quite correct.

One other point hon. Member Sri Channabasappa has pointed out was that nowhere in the rules it is laid down that any other members should be heard. I might draw the attention of the hon. Member that in the chapter relating to privileges nowhere it is laid down that any Member has a right to be heard. It is only a concession the hon. Chair has given to the hon. Member Sri Nanje Gowda and the same concession could be extended by the Chair to other members.

Sri B. P. GANGADHAR.—I want to know whether the hon. Minister has been saying that there is no breach of privilege or whether an opportunity must be given to the Chief Minister to have his say.

Sri K. PUTTASWAMY.—I am confining myself purely to the point that it does not amount to a breach of privilege.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I want to know under what provisions of the rules you could interfere at this stage?

Sri K. PUTTASWAMY.—I am speaking under the same concession which the Hon. Speaker was pleased to extend to hon. Member Sri Nanje Gowda.

Mr. SPEAKER.—The hon. Member Sri Ranganath stated that it was not an allegation against the Chief Minister in his individual capacity, but it was an allegation against the Head of the Government and the Government as a whole and therefore there is no necessity to give an opportunity to the Chief Minister to have his say in the matter. I have already given my ruling on this subject and the hon. Members should accept the same. If any hon. Member convinces me that the ruling is not correct, I have no hesitation to reconsider it. But let the hon. Member come to my chambers and discuss it. As hon. Member Sri Ranganath stated that it is an allegation against the Government, it is for the Government to have their say. So anybody from the Government side whether it is the Minister for Parliamentary Affairs or the hon. Chief Minister may have their say in the matter.

Sri K. PUTTASWAMY.—Sir, it is a well-established and standing rule that statements made by a Minister or any other Member, which any other member believes to be incorrect, will not amount to breach of privilege. A considered ruling has been given by the Speaker of the Lok Sabha in this behalf on 10th March, 1964. The Ruling is as follows. —

"I had considered this matter and argued with them also. I am definitely of the opinion that if any statement is made by any member or Minister which another Member believes to be untrue, incomplete or incorrect, then there is no breach of privilege. This View has been held by my predecessors as well as by myself. There are other remedies by which it can be raised and the one that we have been adopting newly here is that if a Member feels aggrieved or feels that a statement is not correct, be it during a discussion or during a suo motu announcement by a Minister then he can write to me giving the portions that he believes to be incorrect or any suppressions or untruths that are contained in it. Then, I ask the Member or Minister who is accused of making that incomplete or incorrect statement and get his statement also. I can allow them to make their statements on the floor of the House. If the dispute is not resolved, then the only remedy left is that they should be on the record or placed on the Table of the House for the Members or for the public to judge who is right or who is not right. We cannot enter into any enquiry or investigation here. We cannot take it up, appoint any committee or get any documents or other things."

Sir, this is the ruling that the Hon. Speaker of the Lok Sabha gave on 1st March 1964. Sir, this ruling is on all fours with the present case. Sir, Hon. Chief Minister has laid on the table a brochure after the name 'Mysore after integration.' The contention of some hon. Members is that it contains incorrect facts. According to the ruling, it is open to the hon. Members to write to you stating what are the facts furnished in the Brochure which are not correct and then the members concerned may with your kind permission make a statement. I hope there is sufficient wisdom left in this House to resolve the difference. If unfortunately it so happens that it is not possible to resolve the differences, then they would be left at that stage. There are the Members and the Hon. House to judge the veracity of the statement made by one or the other and above all there are our masters outside, the general public who are going to judge us. That seems to be the position. I therefore submit that there is absolutely no point of privilege and it cannot be permitted to be raised.

Mr. SPEAKER.—I reserve my ruling. I shall give it within a day or two.

† ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಅರಕಲಗೂಡಿನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನನಗೇರಿ ಒಂದು ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಮೋಷನ್ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ತಮ್ಮ ಕನ್ಸಂಸಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. "Mysore after integration—A survey or development of different regions", ಇದನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ, ಆ ಬುಕ್‌ಲೆಟ್‌ನ್ನು ಹೋದ ಸಲ ಸಭೆ ಮುಗಿಯುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಮುಂದೆ ಇಡಲಾಯಿತು. ಅದನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಯಾತಕ್ಕೆ ಸಭೆ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವುದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಒಹುತಃ ಅರಕಲಗೂಡಿನ ಸದಸ್ಯರು ಯಾರು ಯಾರು ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಸದಸ್ಯರು ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳಿರಲಿಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ 3—4 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಪತ್ರಿಕೆ ಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪಾರ್ಲಿಯಂಟ್ ಮತ್ತು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಶೋತ್ತರಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರೀಜನಲ್

(ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್)

ಇಂಟರ್ವ್ಯೂ ನಷ್ಟ ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿ ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ, ಕೀ ಪೋಸ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಮೈಸೂರಿನ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ, ಎಂದು ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದವು. ಅವಕ್ಕಾಗಿ ಜನತೆಯ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ತರಹ ಮಿಸ್‌ಅಂಡ್‌ಸ್ಟ್ಯಾಂಡಿಂಗ್ ಇರಬಾರದು ಪ್ರಜಾ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ, ಪೇಪರಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಬರುತ್ತದೋ ಅದು ನಿಜ, ಪೇಪರಿನಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಬರಬೇಕಾಗಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಮಾಜವಲ್ಲಿ ಇವಾಗ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ತಿಳುವಳಿಕೆ ನೀಡುವ ಛೇದವನ್ನು ಎಷ್ಟು ಮುಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ, ಆ ರೀತಿ ಇನ್‌ಫಾರ್ಮೇಷನ್ ಕಂಕ್ರೀಟ್‌ವಾಗಿ ಜನತೆಯ ಮುಂದೆ, ಜನತೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಮುಂದೆ ಇಡುವುದು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ ಮತ್ತು ಆ ರೀತಿ ಇದ್ದುತ್ಪೇನೆ ಎಂದು ಪ್ರಾಮಿಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರೂ ಪಡೆ ಪಡೆ ಅದನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳಿದೆ, ಕಷ್ಟದ ಕೆಲಸ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ, ಹಳೇ ಮೈಸೂರು ಒಂದು ಯೂನಿಟಿ, ಬೊಂಬಾಯಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಒಂದು ಯೂನಿಟಿ, ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಒಂದು ಯೂನಿಟಿ ಎಂದು ಆ ರೀತಿ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ವಿಭಾಗವಾಗಿಲ್ಲ. ಅವಕ್ಕಾಗಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಕರೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ತಯಾರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿ ಸ್ಟ್ಯಾಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಯಿತು. ಬಹುಶಃ ಮೈಸೂರು ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಮೊದಲನೇ ಸಲ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಯಾತಕ್ಕೊಂದರೆ ಸರ್ಕಾರ 1956 ರಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದು ಅಪವಾದ ಬಂದಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನು ಸತ್ಯಾಂಶವಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಸಭೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದೆವು. ಏನೇನು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂತೋ ಅದನ್ನು ವಿಧಾನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚೆಂಬರಿನಲ್ಲಿ ಕೂತು ಬರೆದು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಯಾವ ರೀತಿ ಪೂರೈಕೆ ಆದಾಪ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿ ಇದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ವಿವಾದದ ಪ್ರಶ್ನೆ, ಚರ್ಚೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಆ ವಿವರಗಳಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಆ ವಿವರಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಯಾತಕ್ಕೆ ಕೊನೆಯ ದಿವಸ ಇಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು ಎಂದರೆ, ಇದನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಡವಾಯಿತು, ಮರು ದಿವಸ ಆತೆಂಬಿ ಅಡ್ಡರ್ಸ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಯಾರೋ ಹೇಳಿದರು ಇದರ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಆಗಲಾರದಂತೆ ಮನೆಗೆ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು. ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಇದರ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬಾರದು, ಇದೇ ವೇದವಾಕ್ಯ, ಇದೇ ಫೈನಲ್, ಎಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಇವರ ಜೊತೆಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಚರ್ಚೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಆತಂಕ ಇಲ್ಲ, ಅಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲ, ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಇದು ಒಂದು ಮೊದಲನೆಯ ಪ್ರಯತ್ನ. ನಮ್ಮಂತೆ ಏಕೀಕರಣವಾದಮೇಲೆ, ರಾಜ್ಯ ಪುನರ್ವಿಂಗಡನೆಯಾದಮೇಲೆ ಇದುವರಿಗೆ ಯಾವ ಸರ್ಕಾರವೂ ಇದನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಅನ್ನುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಸಿದ್ದೇಂದ್ರಪ್ಪ.—ಈ ರೀಜನಲ್ ಇಂಟರ್ವ್ಯೂ ನಷ್ಟ ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದು ಮೈಸೂರಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಒಂದೇ ಅಲ್ಲ. ಇದ್ದೇ ಇಂದಿರಾದಲ್ಲಿ, ಹೊಸವಾಗಿ ಸ್ಟೇಟ್ ಆಗಿರಲಿ, ಹಳೇ ಸ್ಟೇಟ್ ಆಗಿರಲಿ, ಎಲ್ಲ ಆದರೂ ರೀಜನಲ್ ಇಂಟರ್ವ್ಯೂ ನಷ್ಟ ಇದೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ರಾಗಲೀ ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ ದರಾಗಲೀ ಈ ಅಪವಾದ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ರಾಜಕೀಯ ಕಾರಣಗಳು ಇರಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬೇರೆ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಹಳೇ ಮೈಸೂರು ಹೊಸ ಮೈಸೂರು ಬಂದಿದ್ದರಿಂದ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಈ ರೀಜನಲ್ ಇಂಟರ್ವ್ಯೂ ನಷ್ಟ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದು ರುಜುವಾತಾದರೆ, ಅದು ಹೊಸ ಮೈಸೂರು ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಆಗಿದೆಯೇ, ಅಥವಾ ಏತಕ್ಕೆ ಆಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ದೇಂದ್ರಪ್ಪನವರು ನಾನು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ರೀಜನಲ್ ಇಂಟರ್ವ್ಯೂ ನಷ್ಟ ಕೂಗು ತಪ್ಪು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಈ ರೀಜನಲ್ ಇಂಟರ್ವ್ಯೂ ನಷ್ಟ ಕೂಗು ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದೆ, ಎರಡನೇ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಕಡೆ ಈ ರೀಜನಲ್ ಇಂಟರ್ವ್ಯೂ ನಷ್ಟ ಇದೆ.

Sri S. SIVAPPA.—On a point of order. I want to know from the Hon. Speaker what are we doing? We have to discuss Governor's Address. It is a policy statement of the Government and we have to discuss it threadbare. If on every occasion you allow the Chief Minister to make a policy statement, what is the use of discussing the Address?

Mr. SPEAKER.—My complaint is the same.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಜನ್ಮಯ್ಯ.—ನನ್ನದೂ ಅದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ ಅದು ಕೇಗೆ. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಶುರುಮಾಡಿದವರೂ ತಾವೇ.

Mr. SPEAKER.—What Mr. Sivappa says is perfectly right.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—The simple point in Mr. Nanje Gowda's notice was whether they are true figures or false figures, and if false figures are given, whether they are given designedly or otherwise. That is the only simple issue.

3-30 P.M.

Mr. SPEAKER.—I am one with my hon. friend Sri S. Sivappa, Sri Chennaiah and other hon. friends, on this point. I feel that most of these matters could be discussed in connection with the debate on the Governor's Address and I have been saying the same thing all along. But unfortunately the hon. Members are not inclined to accept my advice.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—But I request that a specific debate may take place on this point, Sir. Mere references in the discussion on the Governor's address will not suffice.

Mr. SPEAKER.—The Chief Minister will confine himself to the point at issue. But he wanted that the brochure should be available to the Members of the House before they can discuss the subject. I am inclined to accept that view. I am happy that the Hon. Chief Minister is also inclined to have discussion on this matter. There is already a notice of a motion given by Sri H. N. Nanje Gowda. I was thinking whether under the rules, it could be permitted. There were two motions previously on the Cauvery and Krishna which could not be permitted under the rules. We had to suspend the rules in order to permit that motion. Now also, if the entire House is inclined to discuss this subject, we may follow the same procedure, and I shall permit it.

Sri K. PUTTASWAMY. Their grievance is that the Hon. Chief Minister is taking the wind out of their sails!

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—The question is that the privilege of the Members of the House is at stake. The Chair is confusing the issue.

Mr. SPEAKER.—I have heard both sides. I have reserved my ruling. I shall give it in a day or two.

ಶ್ರೀ ಎಲ್.ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ನಮ್ಮ ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಇದ್ದರೇ ಈ ಸಭೆಯ ಕಾಲವನ್ನು ಕಳೆಯುವುದು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ.

Sri H. N. NANJĒ GŌWDA. — I am on a point of order Sir.

Mr. SPEAKER. — The Chief Minister is trying to make a statement under rule 306.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ. — ನಾನು ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ನನಗೆ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಗಿ ಪಾಯಿಂಟ್ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ನಿಮಗೆ ಪ್ರಿವಿಲಿಜ್ ನೋಟೀಸನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ದುರುದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಅಂಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ತಪ್ಪುದಾರಿಗೆ ಎಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ನಿರಾಕರಿಸಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೋ ಬ್ಯಾಕ್ ಡೋರ್ ಎನ್ಟ್ರಿ ಮಾಡಿರುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ Government need not reply when you have reserved your ruling. When the Government have not rejected my plea that they have furnished wrong figures, the Chair should have straight away accepted my motion. Why should the Chair permit the Chief Minister to make a statement at this stage? It is defeating the object of the motion.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್. — ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಏನಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಿತಿ ಇರಬೇಕು. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ದುರುದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಅಂಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು ನುಮ್ಮನೆ ಈ ಹೌಸನ್ನು ಮಿಸ್‌ಲೇಡ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. I cannot understand Members attributing motives like this. ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕು ಇದೆ. ನಾನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿರಬಹುದು, ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ಗಂಟೆಯವರೆಗೂ ಚರ್ಚೆಯಾಯಿತು. ನಾನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಹೇಳಲೇಬೇಕು. ನಾನು ಯಾರನ್ನೂ ಯಾವ ಒಂದು ದುರುದ್ದೇಶದಿಂದ ತಪ್ಪುದಾರಿಗೆ ಎಳೆಯುವಂತಹವನಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಆ ರೀತಿ ವಾದ ಮಾಡಿದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಾನು ಇನ್ನೂ ನನ್ನ ಭಾಷಣ ಮುಗಿಸಿಲ್ಲ.

Sri H. N. NANJĒ GOWDA. — When the Speaker has reserved ruling, anybody speaking on the subject would amount to a contempt of the House.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್. — ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆಯಾದನಂತರ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಚರ್ಚೆಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಈಗ ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಆ ರೀತಿ ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ್ದರ ಈ ಚರ್ಚೆ ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಅನಿವಾರಿಸುತ್ತೇನೆ. Simply because a Member says I have given a wrong statement, we should not believe. Let us try to make these figures hundred per cent perfect. I am one with you in this attempt. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಕಾಶನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವನ್ನು ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಸ್ಕ್ರೂಟಿನೈಜ್ ಮಾಡಿಸಿ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕರೆಕ್ಷಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ತಯಾರುಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಇದರ ಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಾನು ಅಡ್ಡಿ ಬರವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಲೋಪದೋಷಗಳು ಇದ್ದರೆ ಅವನ್ನು ತಿದ್ದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾರು ಏನು ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೇಳಿದರೂ ಅದನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಚರ್ಚೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನೂ ಅಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ತುಂಬು ಹೃದಯದಿಂದ ಹಾಗೂ ತೆರೆದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಈ ಮಾತನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪುಗಳಿದ್ದರೆ, ಹೌದು ತಪ್ಪುಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಅದಕ್ಕೇನೂ ನಾಚಿಕೆ ಇಲ್ಲ. ಅವನ್ನು ಸರಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ರೀಜನಲ್ ಇನ್‌ವ್ಯಾಲ್ವೆನ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಈ ತರಹ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲೇನೇಷನ್ ಯಾವ ರಾಜ್ಯದವರೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ಮೊದಲನೇಸಾರಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮರಾಠಿಯವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಸೆಗ್ಗಿಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯನ್ನಿಲ್ಲ ಒಂದೊಂದು ತರಹ ತಮ್ಮನ್ನು ನಗ್ಗಿಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ರೀಜಿಯನ್‌ಮೈಟ್ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕರೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಹಸ್ತಪತಿ ಕೆಳಗನ್ನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಇದನ್ನು ನಾವೇ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿ ಏನು ತಪ್ಪುಗಳಿದ್ದರೂ ನಾನು ಅವನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ರೋಪವೋತ್‌ಗಳು ಕಂಡುಬಂದರೆ, ತಪ್ಪು ತಪ್ಪಾಗಿ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿ ನನಗೆ ಬಹಳ ದುಃಖವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇದನ್ನು ಎಷ್ಟು ದಿವಸಗಳಾದರೂ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲಿ ನನ್ನ ಅದ್ವಿ. ಇಷ್ಟೇ ಹೊತ್ತು ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದೇನೂ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಿಂದಲೂ ಶೇಖರಿಸಿ ಈ ಬೋರ್ಡನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ತೆಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಈ ದೇಶದ ಜನತೆಯನ್ನಾಗಲೀ ಈ ಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನಾಗಲೀ ಮಿಸ್‌ಲೇಡ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಮನಸ್ಸು ನನಗೆ ಇಲ್ಲ. With all sincerity and honestly at my command, I have placed this statement before you.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಈಗ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪುಗಳಿದ್ದರೆ ನಾನು ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದ ವಿಚಾರ. ಆದರೆ ತಮ್ಮ ಮುಂದಿರತಕ್ಕಂತದ್ದು ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ಒಂದು ವಿಚಾರ ತರುತ್ತೇನೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಆಗರೇ ನಿರ್ಣಯ ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ಆಗ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇರಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.— ಈಗ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಕ್ರಿಯಾರೋಪ ಇದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ರೂಲ್ 306 ರ ಪ್ರಕಾರ ಅವರನ್ನು ಪರ್ಸಿಟ್ ಮಾಡಿದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.— ತಾವು ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಯ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡುವ ಅಥವಾ ತಿರಸ್ಕರಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಈ ಸಭೆಯ ಯಾವ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವಿವರಣೆ ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಎಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೂ ಇಲ್ಲ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೂ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಯವರಿಗೆ ತಾವು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಕ್ರಿಯಾರೋಪಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲನೆಯದು ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಡುವಂತದ್ದನ್ನು ತಾವು ಕಾದಿರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ, ಅದೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಚರ್ಚೆಯಾಯಿತು. ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಂಜೇಗೌಡರು ಹೇಳುವ ಪ್ರಕಾರ, ಅವರ ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳಿಗೂ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂತೆ ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳಿಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇದೆ. ಉದ್ದೇಶ, ಸಭೆಗೆ ತಪ್ಪು ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲದಿರಬಹುದು. ಆದರೆ, ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಈ ಸೂಚನೆ ಏನಿದೆ, ತಾವೇ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ, ಅದನ್ನು ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡುವ ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಕಾಯ್ದಿರಿಸಿ ಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಇದು ತಕ್ಕ ಸೂಚನೆ ಆಗುತ್ತೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇನ್ನೊಂದು— ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಏನೂ ತಾವು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಿದರು, ಅವರು ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ, ಈ ಸಭೆಗೆ ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂತಹ ವಿವರಣೆಯ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ತಾವು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಕೂಡ ಹೇಳಿದರು. ಇದರಿಂದ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ತಾವು ಕ್ರಿಯಾರೋಪ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ.

Mr. SPEAKER.— It is under rule 306 and there is no irregularity.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.— ತಾವು ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಯ ಮೇಲೆ ರೂಲಿಂಗ್ ಕಾದು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆಂದಮೇಲೆ ಯಾರಾದರೂ ತಪ್ಪೆ ಸಾರಿಸುವ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದು ತಪ್ಪು 306ರಲ್ಲಿ ಅದು ಹೇಳಿದ್ದೇ ಇಲ್ಲ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟಿವ್ ಹೋಂ ಬದ್ಧ ಹೋಯಿತು, ಅಥವಾ ಅವಕಾಶ ಕಳೆದು ಬಿದ್ದು ಹೋಯಿತು, ಆಗ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಅಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಕಾಲಮು ಅಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ಟು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡಬೇಕು.

Mr. SPEAKER.—In respect of the first point, I will take into consideration all the relevant points before I take a decision. With respect to the second point, I wish to point out that the statement was permitted to be made under Rule 306. There is no irregularity. Any statement may be made by the Government with the consent of the Speaker. So there is no force in the point of order.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ವಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಚೀಂಬರಿಗೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಲ್ಲ, ಯಾಕೆ? ಏನು ಇದ್ದರೂ ಇಲ್ಲ ಹೇಳಿ, ಅಲ್ಲ ಯಾಕೆ ಬರಬೇಕು?

Mr. SPEAKER.—With respect to other matters, I just want to know the mind of the Hon. Members here, and particularly of the leaders of parties and groups. It is within the discretion of the Speaker to give consent or not. I was following the practice of calling the Hon. Member to my chamber, giving an opportunity to him to have his say and then take a decision. Even thereafter, I have found Hon. Members raising those points here in the House. In order to avoid duplicate efforts, I have started this practice of hearing the Hon. Member here and then give a ruling. I find that it does not work well in practice. I shall therefore follow the earlier procedure and Hon. Member who want to seek the consent of the Speaker, may meet me in my chamber. I shall hear them and then give a ruling. I am stating the Constitutional practice. If the Hon. Members want authorities in support of this procedure, I shall show them. And if they do not still feel convinced about it, I shall call a meeting of the leaders of parties and settle this issue. The procedure that I have stated is a perfectly good one and there are authorities in support of it.

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ಗಂಗಾಧರ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ವಾಟರ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನ ವಿಚಾರ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರು ತೊಂದರೆಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಊರಿನಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಗುಂಟೆ ಇರುವವರಿಗೂ, 8 ಗುಂಟೆ ಇರುವವರಿಗೂ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷದಿಂದ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ರಿಲೀಫ್ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಅಲ್ಲ ಕೂಡ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಈ ಸಾರಿ ಮಾತ್ರ ಸ್ಟಾಂಡಿಂಗ್ ಕ್ರಾಪ್ ಇದೆ. ಅಲ್ಲ ಅದನ್ನು ಕೊಯ್ಯುವುದಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಇದೆ. ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷದಿಂದ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಸಾವಿರ, ಎರಡು ಸಾವಿರ ಮತ್ತು ಮೂರು ಸಾವಿರ, ಹೀಗೆ ಇಂಡಿಸ್ಟ್ರಿಯಲ್‌ಗೆ ಆಗಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ರಿಲೀಫ್ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲೂ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಜನರು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಬೆಳೆಸಿದ ಭತ್ತವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೂ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ತೀವ್ರವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ.

4 ಗುಂಟೆ ಇರುವವರಿಗೆ 100 ರೂಪಾಯಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಆರ್ಪಿಲೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಬಹುದು, ಅನಿಸ್ಟಂಟ್ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ಅರ್ಪಿಲ್ ಹಾಕಬೇಕಾದರೆ ರಾಯರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಸ್ವಾಂಪು ಹಾ ಕಟ್ಟಬೇಕು ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಷ್ಟಗಳು ಇವೆ. ಗ ಬ್ಲಿ, ತುಮಕೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ನಾಲಾಯಿಲು ಅಂತ ಬರೆಯುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅಲ್ಲ ಯಾವ ನಾಲಾಯಿಲು ಇಲ್ಲ 9 ಗುಂಟೆ ಇದ್ದರೆ 350 ರೂಪಾಯಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವರ್ಷ ಅರ್ಧಂಬರ್ಧ ಪಸಲು ಆಗಿದೆ, ಅದನ್ನು ಕೆತ್ತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಅವಕಾಶವಾಗಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕೆರೆ ಅಂತ ಇರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲ ಕೆರೆಯೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆರೆ ಬ್ರೇಕ್ ಆದಮೇರೆ ಅದನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರಿಗೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ರ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ತರಿ ರ್ಯಾಂಡ್ ಅಂತ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಇಚ್ಛಾರತಕ್ಕೆ ಬತ್ತದ ಪಸುವನ್ನು ಸಹ ಕೆತ್ತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಫ್ಯಾಮಿನ್ ಕಂಡೀಷನ್ ಇರುವುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಒಗ್ಗೆ ತುರ್ತುಕೃಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಮರು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇರುವಂತೆ ಕೆರೆ ಇವೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ, ನಾಲೆ ಇದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ, ಎಂಬುದು ಮೊದಲು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಎಲ್ಲೋ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು

ಅವರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷದ ತೆರಿಗೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕೊಡಿ ಎಂದರೆ ಇದು ಮಾನವೀಯತೆಯ ಪರಮಾವಧಿ ಎಂದು ಇವತ್ತು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮೊನ್ನೆ ದಿವಸವೇ ಈ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೆ, ಇದು ತುರ್ತಾಗಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಗಮನವನ್ನು ಕೂಡಲೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ, ರೀ ಅಿಕೆಸ್ ಮಾಡಬೇಕು, ವಾಟರ್ ರೇಟ್ ಕೂಡ ಹಾಕಬೇಕಾದ್ದು ಅನಗತ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಒಂದು ಅಪ್ರೊಪ್ರಿಯೇಟ್ ನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಜನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆ ಇದ್ದರೆ, ಬಡಬಗ್ಗರು ಉಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ಕಷ್ಟ ಪಟ್ಟು ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ರೈತರು ಉಳಿಯಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರುಗಳೂ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಕೊಟ್ಟ ಈ ಆಗರತಕ್ಕ ಕಾಂಡುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ ಇದಕ್ಕೆ ಗಮನಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ

Mr. SPEAKER.—I reserve my ruling and give it in a day or two.

Sri K. H. PATIL.—I have sent a letter.

Mr. SPEAKER. I have just received it. Sri Nanje Gowda has also given a notice I know the Hon. Member wants to move a privilege motion against Sri P. M. Nadgouda.

Sri K. H. PATIL.—That is true. Accepting the challenge of the Chief Minister I was dare enough to give an application giving particulars of the corrupt practice done by Sri P. M. Nadgouda. The Chief Minister assured us and challenged us by saying "if you have any guts, give it in writing." I have given in writing. He has not enquired into it. If he has enquired into it and found that the allegations are wrong, let him furnish it here. I am prepared for the consequences. If he feels that the allegations are correct, let him have the moral courage and dismiss him from the Ministry.

Mr. SPEAKER.—If any point which is not on the agenda has to be raised, prior permission of the Speaker should be taken.

Sri K. H. PATIL.—Immediately after Question Hour, if any member desires to raise a point, he can.

Mr. SPEAKER.—It is not the correct position. Only the matters on the Agenda can be taken up. If any other matter not on the Agenda has to be raised, it can be done with the previous permission of the Speaker. That is the position.

Holding of Congress Exhibitions in Davangere and Tumkur

Sri B. P. GANGADHAR.—Sir, under rule 59 of the Rules of Procedure I have give notice to raise a matter of urgent public importance with respect to the starting of Congress Exhibition at Davangere and Tumkur Town a few days ago wherein various departments of the State Government are taking part by entering into agreement with the sponsors of the exhibition for taking stalls. I have given an explanatory note also stating that there is absolutely no necessity for the State Government for participating in the Congress Exhibition at Davangere and Tumkur as the Davangere Municipality is holding annually an